



Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 1043. Qualiter & à quo violatores asyli absolvi possint à dicta excommunicatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

sine in Ecclesiam, monasterium aliumve locum sacrum, reum perquirunt, etsi eum non inveniunt; vel qui inventum ob resistentiam corporalem factam à reo vel Rectore Ecclesie extrahere non potuerunt. Vel qui animo capiendi seu extrahendi reum manus violentas admovent januæ loci sacri, etsi ob resistentiam eam aperire & intrare non potuerint. ita cum Gloss. in *L. fidei. c. de his qui ad Eccles. confug. V. tentaverint*. Farin. *l. c. n. 321*. Dian. *p. 1. tr. 1. resol. 15*. Pereg. *l. c. n. 7*. Decian. *tr. crim. l. 6. c. 27. n. 5*. Galtrop. *l. c. p. 12. n. 5*. Wiestn. *n. 180*. Reiffent. *n. 217*. juxta *l. 2. l. pateant. c. de his qui ad Eccles. conf.* Aliqua jura civilia, quibus etiam conatus seu attentatio effectu non secuto expressè sub dictis pœnis prohibetur, ac juxta verba Bullæ, qui contra tenorem constitutionis attentare præsumperit.

3. Tertio etiam illi qui reum capi, extrahi, incarcerari, mandant, etiam effectu non secuto; cum effectus intentus ejusque executio potius imputetur autoritativè mandanti quàm mandatario seu exequenti Arg. *c. ut fama. §. laici. & c. mulieres. de sent. excom.* talesque vel maximè contra dictam Bullam attentent; quæque modicum vel nullum effectum haberet, si mandantes Principes, Judices ac potestates sæculares immunes essent à dictis pœnis, dum illi plerumque executionem committant hominibus simplicibus & ignatis, mandato resistere non audentibus. De quibus solis verba illa Bullæ: *Cujuscunque sint autoritatis*, intelligi nequeunt Delb. *l. c. n. 27*. citatis alii Reiffent. *h. t. n. 219*. Extenduntur hæc ad laicos mandantes occidi reum in Ecclesia ad quam confugit. Squillante *de obligat. Cler. p. 5. du. 14. n. 90*. Novar. *de elect. fori Tom. 2. p. 2. q. 14*. Naldus in *annot. pract. ad jus can. fol. 61*. Delb. *du. 37. §. 1. n. 1*. Wiestn. *h. t. n. 18*. & seqq. ubi id pluribus probat, ostendendo qualiter id ipsum sit contra formam Bullæ, quæ dum illà pœnâ prohibet attentari contrarium eundem molestando in asylo, multò magis vetat eum ibi occidi. Item extenduntur hæc ipsa demandant ad Episcopos & Prælatos Ecclesiasticos, dum quid mandant contra tenorem *cit. Bullæ*. eùm si illa seu immunitas Ecclesiastica ab illis non servetur, non servabitur etiam à curia seculari ob malum exemplum. Ita Gambac. *l. 8. c. 9. n. 7*. apud Delb. *du. 26. §. 2. n. 8*. qui tamen id distinguendum censet, ut procedat, dum istiusmodi prælati sunt Principes, habentes dominium temporale, idque faciant quæ tales seu potestate laicâ; secus probabiliter, si procedant autoritate suâ Ecclesiasticâ, sive ordinariâ, sive delegatâ; quia Bulla inducta est in præjudicium potestatis laicæ & ad frærandam temeritatem laicorum; unde & tunc laici accepturi non sunt occasionem scandalii. Et non incurrunt, qui solum consulunt fieri dictam extractionem aut quid aliud contra formam *cit. Bullæ*, uti nec, qui solum ratam habent dictam extractionem; cum talis ratihabitio sit posterior facta, adeòque dici nequeat attentari quid contra Bullam, ita Delb. *l. c. n. 6. & 7*.

6. Quartò Judices, qui etiam inficii extractionis extractum à familia vel amicis ejus statim non restitunt ob eandem rationem non servatæ Bullæ. Ut Delb. *à n. 29*, id pluribus confirmans. Cæterique AA. qui etiam has pœnas extendunt ad eos, qui reum id permittentem, vel etiam renunciantem suo privilegio capiunt in loco asyli, aut inde abducunt. Nec opponi potest, tales Judices, sine propria culpa extractum non restituendo, non peccare, adeòque excommunicationem non incurrere, peccant

R. P. Lewr. *Jur. Can. Lib. III.*

enim dum Ecclesie injuriam passæ non restitunt, quo ea injustè spoliata, contraque reverentiam ei debitam, cum censeantur illum primò extrahere.

Quest. 1043. Qualiter & à quo violatores asyli absolvi possint à dicta excommunicatione.

1. Resp. Ad primùm: violatores hi necesse habent ab ea liberari per absolutionem; ea autem facienda non est, nisi factâ prius restitutione rei violenter abstracti ad locum asyli præstitaque Ecclesie satisfactione pro injuria ei illata ex læsione immunitatis, ita communis Reiffent. *num. 28*. Wiestn. *n. 182*. juxta declarationem Cardinalium apud Pignat. Loc. paulò post citand. & Arg. *c. cum desideres de sent. excom.*

2. Resp. Ad secundùm: in eo non convenite AA. dum eam absolutionem reservatam esse Papæ defendunt Farin. in *Append. c. 20. n. 315*. Mar. Ital. *de immun. l. 1. c. 6. §. 2. à n. 3*. Dian. *p. 6. tr. 1. resol. 34*. Barbof. *jur. Eccl. l. 2. c. 3. n. 167*. quos citat & sequitur Reiffent. *h. t. n. 21*, fundantes se in decretis Clem. VIII. & Pauli V. prohibentium quibuscunque confessariis absolvere à casibus violatæ immunitatis in terminis constitutionis Greg. juxta quam violatores hi subjacent omnibus pœnis, quæ à jure communi vel antecessorum Pontificum quibuscunque constitutionibus, adeòque & in Bulla Cænæ contra eos latis; hæc autem reservatæ sunt summo Pontifici, item in *Extrav. 3. inter comm. de pœnit. & remiss.* ubi casibus reservatis Papæ annumerantur offensa libertatis Ecclesiasticæ, ac demum in variis decisionibus S. Cong. immunitatis, quarum plures refert Pign. *Tom. 2. consult. 59*, earumque una sic habeat: *Absolutio à censuris ex causa violatæ immunitatis Ecclesiasticæ est reservata summo Pontifici*. & altera ejusdem ferè tenoris in *Liciens. 13. Jul. 1638*. propter quas tam claras declarationes per tot tamque classicos collectores allatas audacter pronunciat Reiffent. *n. 283*, sententiam oppositam, quæ Episcopis hanc potestatem absolvendi tribuit, non esse amplius probabilem, ac proinde ab absolutione dictæ excommunicationis abstinere debere Episcopos, multòque magis regulares, etiam illos, qui gaudent privilegio absolvendi à reservatis; tum quia absolutio hæc specialiter prohibita à Clem. VIII. tum quia non immeritò annumeratur casibus Bullæ cænæ, à quibus etiam vi privilegiorum absolvere nequeunt regulares. Nihilominus è contra hanc absolutionem locorum ordinariis seu Episcopis competere (intellige non tantum jure delegato iis à Pontifice, sed ordinario) probabiliter tenent Genuens. in *pr. c. 22. à n. 3*. Nald. *v. casus reservatus. n. 1*. Bonac. *l. c. q. 7. p. 11*. Zypæus in *analyf. h. t. n. 13*. quos citat & sequitur Wiestn. *h. t. n. 184*. item Galtrop. *l. c.* Delb. *du. 38. §. 1. n. 1*. citatis in super Gratian. *discep. Tom. 4. c. 414. n. 12*. Cutell. *l. 1. q. 41*. Ricc. in *pr. p. 2. resol. 333*. Bellet. *disquis. Cler. tit. de favore Cler. §. 4. n. 39*. & aliis, qui etiam addunt, de Episcopi facultate posse absolvere ab illa excommunicatione quoscunque confessarios. Rationem reddunt, quia Episcopo regulariter & de jure Episcopali ordinario competere potestatem absolvendi ab excommunicatione jure lata & non reservata, ut Abb. in *c. grave de præb. n. 13*. Nav. in *man. c. 27. n. 39*. Gut. *qq. can. l. 1. c. 5. n. 1*. excommunicatio autem contracta violatione asyli neque à Gregor. XIV. neque ab ejus successoribus reservata. Respondent quoque valde probabiliter ad fundamenta adversariorum. Primò ad Decretum

Ccccc 2

Clem.

Clem. dicendo, ibi tantum sermonem de aliis sacerdotibus inferioribus esse, qui vi privilegiorum sibi à sede Apostolica concessorum posse se à dictis casibus & pœnis, prætendebat. Ita Delb. *l. c. f. 2. n. 5.* Wiestn. *n. 183.* Secundò ad *cit. Extrav.* quòd, dum ibi reservatur generaliter violatio libertatis Ecclesiasticæ, non comprehendatur immunitas, cum hæc respiciat loca sacra. libertas verò referatur ad personas ut iidem. Tertiò ad *constitut. Gregor.* quòd, dum in ea renovantur omnes censuræ latæ à prædecessoribus, adeoque & latæ & reservatæ in Bulla cænæ, non meminerit reservationis, quæ facta non censetur, nisi exprimat per *c. nuper. de sent. excomm. §. in secundo.* ita Delb. *cit. f. 2. n. 8. & seq. Ca-*

strop. l. c. p. 12. n. 7. Wiestn. *n. 183. in fine.* Quartò ad declarationes S. Congr. Romæ factas, quamvis respondeat Delb. *n. 12.* licet in singulari numero, quòd de tali declaratione non constet authenticè, addit tamen, quòd opinione oppositam faciat satis probabilem, quin & consulendam, utpote tutiorem in praxi, præsertim, cum eam sequatur stylus penitentiarie & Curie Romanæ. item sic habeat declaratio S. Cong. Cardin. Interpret. Tridentin. apud Farin. & respondisse tueretur congregat. immunitatis *1632. 16. Junii.* Vicario generali Capuano, quòd responsum quia fusiùs, verbotenus descriptum italicè vide apud Delb. *l. c. n. 12.*

CAPUT III.

De immunitate Ecclesiastica reali seu bonorum Ecclesiasticorum ad Ecclesias personasque Ecclesiasticas pertinentium.

Quæst. 1044. Quenam loca in ordine ad fruendum hac immunitate reali veniant nomine Ecclesie, & quinam nomine Ecclesie, & quinam nomine Ecclesiasticorum.

REsp. Nomine Ecclesiarum veniunt omnia loca pia & religiosa auctoritate Episcopi erecta juxta dicta supra & declarationem Cardinalium apud Pignat. *l. c. n. 98.* Nomine personarum Ecclesiasticarum veniunt imprimis omnes & singuli Clerici faculares, etiam in minoribus constituti, quin & primâ tonsurâ solum insigniti; cum & hi re vera sint & dicantur propriè clerici. Arg. *c. clericos. dist. 21.* juraque loquantur indistinctè & favores sint ampliandi, modò tamen conditiones à Trid. *sess. 23. c. 6. de reform.* requisitas habeant, nimirum ut beneficium Ecclesiasticum habeant, aut in habitu clericali & tonsura incedentes alicui Ecclesie de mandato Episcopi inserviant, vel in seminario clericorum, aut in schola aliqua, vel universitate de licentia Episcopi, quasi in via ad majores ordines suscipiendos, versentur, pro ut constat ex consuetudine & praxi, vi cujus clerici Minoritæ, si conditiones non habent, dicta immunitate reali bonorum suorum non fruuntur, ac ita docent Suar. *de immunitate Eccl. l. 4. c. 27. n. 14.* Garc. *de benef. p. 2. c. 3. à n. 5.* Azor. *p. 3. l. 5. q. 6.* Laym. *l. c. c. 7. n. 2.* Barbof. *in c. 7. h. t. n. 7.* citatique ab eo alii contra Sanch. *in Decal. l. 7. c. 13. n. 33.* Pirh. *h. t. n. 86.* citatis Molin. *Tom. 3. de just. d. 671.* & Barbof. *l. 3. jur. Eccl. c. 29. n. 15.* citante insuper alios, qui censent adhuc frui hac immunitate Clericos primæ tonsuræ, etsi careant dictis conditionibus; eò quòd Concilium eas requirat, ad hoc, ut Clerici gaudeant privilegio fori, & non, ut gaudeant privilegiis aliis, & sicetiam dicta immunitate; ad quam proinde illa limitatio conditionata Concilii non sit extendenda. Contra quam tamen rationem videtur facere, quòd privilegio fori, utpote quòd comprehendit immunitatem à jurisdictione laicorum, frui non possint absolute, si bona illorum à jurisdictione & exactione laicorum exempta non sunt; cum laici bona sibi subditorum gravent exactionibus & tributis, non tam ob ipsa bona seu naturam illorum,

quàm quia ea possidentes illis subditi sunt. Veniunt etiam ad gaudendum hoc privilegio Clerici excommunicati, suspensi, interdicti, irregulares, & etiam verbaliter degradati Barb. *de jur. Eccl. l. 3. c. 39. n. 15.* Pirh. *h. t. n. 86.* exceptis solum Clericis conjugatis juxta *c. unic. de Cler. conjug. in 6.* & ibi Gl. *f. in cæteris.* Secus tamen est etiam quòd ad hoc de Clericis Græcis, qui utuntur matrimonio cum una & Virgine contracto; hi enim quòd ad omnia sunt Clerici adeoque omnibus privilegiis Clericorum gaudent, uti & eorum uxores legitimæ, Pirh. *l. c.* cum Barbof. *n. 19.* Veniunt quoque dicto nomine omnes regulares utriusque sexus cujuscunque religionis approbatæ, tam professi quàm Novitii, Barb. *l. c. n. 23.* Molin. *l. c.* Pirh. *n. 37.* Non verò gaudent hoc privilegio immunitatis bonorum, qui in familia seu domo clericorum vel Religiosorum non clerici nec religiosi versantur, eorumque sumptibus aluntur; cum id ex jure probari nequeat. Siquidem *l. 2. de Episc. & Cler.* loquitur de mancipiis & servis eorum, qui non tanquam personæ, sed tanquam clericorum & religiosorum bona eximuntur & gravari à laicis non debent, qualiter adhuc gravarentur dum eorum bona, si quæ habent, exactionibus gravarentur. Pirh. *h. t. n. 86. in fine.* citat. Barbof. *ubi ante. n. 22.* Coloni tamen & Emphyteutæ Ecclesie aut Clericorum perpetui, quia glebæ, id est, terræ colendæ in perpetuum adscripti, ita ut recedere nequeant, gaudent immunitate Ecclesie concessa ut Barbof. *l. c. §. 5. n. 30.* Menoch. *de arb. casu 562. n. 21.* Pirh. *h. t. n. 88.* Coloni verò partiarrii, qui agros colunt pro certa parte fructuum, quòd ad hanc partem pendendam dominis gravari nequeunt, quia hi fructus censentur non illorum sed domini, nimirum Ecclesie vel Clericorum; quòd ad partem autem illam, quam ipsi percipiunt, gravari illos posse, & non frui immunitate à Gabellis tributis teloniis &c. probabilius sentiunt cum Gl. *in Clem. præsentis de cens. sib. V. non negotiandi.* Menoch. *l. c. à n. 38.* Barb. *l. c. §. 3. n. 33.* Wiestn. *h. t. n. 208.* Pirh. *l. c.* quia tales conductores agrorum ad Ecclesiam pertinentium non sunt personæ Ecclesiasticæ fructusque dicti pleno jure domini ad eos spectant, ideo illis quòd ad eos gravatis non gravatur Ecclesia. Sed & Emphyteutæ Ecclesie tenentur ad solvendas collectas ratione